

Čtení: Job 38,19-33

Kázání: Příslaví 30:18-19 Tyto tři věci mám za podivuhodné a čtyři nemohu pochopit: cestu orla po nebi, cestu hada po skále, cestu lodi v srdci moře a cestu muže při dívce.

Tato slova pronesl kdysi hodně hodně dávno jakýsi starověký mudrc jménem Agúr. A vypadá to, že pár věcem nerozuměl. Nevěděl, jak je tomu s tím, že ptáci umějí létat, že se hadi umějí plazit po zemi a lodě plout. Možná vás napadne, že to nebyl moc vzdělaný pán. To ví dneska každý malý děcko, že ptáci mají duté kosti a aerodynamický tvar těla a proto můžou létat. Že had má na těle šupiny, které mu pomáhají udržet se na skále a že lodě plavou protože "těleso ponořené do kapaliny je nadlehčováno silou, která se rovná tíže kapaliny tělesem vytlačené". A jak je to s tou cestou muže při dívce? Chemik by vám řekl, že je to způsobeno fenyletylaminem, adrenalinem, dopaminem a kdovíjakýma ještě chemikáliema, co se do těla vyplavují, když se jeden druhému líbí. A evoluční biolog by vám zase řekl, že je to způsobeno přední mozkovou kůrou, která jednomu napovídá, že ten druhý je zdravý jedinec, který může být rodičem zdravého potomka. A psycholog by vám zase řekl, že ve svém podvědomí nosíte zapsány určité charakteristické rysy. Ty pak dáváte najevo řečí těla (jak se pohybujete, tváříte a chováte). Pak už je jen na našem mozku, aby správně vyhodnotil všechny znaky a rozhodl, zda stojí za to se vůbec seznamovat a pokračovat ve vztahu.

Takže Agúrovy nejasnosti jsou zodpovězeny. No, jak pro koho. Myslím si totiž, že ten starý Agúr nebyl hlupák a nevzdělanec. Že tady jde ještě o něco jiného. Snad chtěl ten starý mudrc ukázat, že na svět se dá koukat ještě jinak než jako na velikou souhru příčin a následků. Že totiž svět lze vnímat jako hádanku, jako spoustu hádanek, které spolu ale nějak souvisí. A že tou největší hádankou je pro něj soužití muže a ženy. Totiž to, že se dva lidé potkají, že se mají rádi a hlavně, že jdou životem spolu.

Bible nás vyzývá, abychom byli moudří. To znamená také vzdělaní. Abychom se nemuseli bát, že v každé bouřce je schovaný kdovíjaký čert a bubák a démon, že v každém zatopeném lomu na nás číhá vodník a že naše životy jsou určovány pohybem hvězd. Hvězdy jsou alespoň podle Bible jenom lampičky, lampiony, které na nebe zavěsil Bůh, aby nám svítily a byli zároveň krásné. Ale rozhodně ne vládcové našeho osudu. Zároveň nás ale Bůh vyzývá, abychom se nesnažili být vševědoucí a všechno si tím naším rozumem vysvětlit. Pak totiž o něco důležitého přijdeme. Ano, pták létá, protože k tomu má uzpůsobené tělo. Ale stejně, není to zázračné? Když se třeba vznesou labuť a přelétá nad vodou? Není na místě spíš jako Agúr stát s pusou dokořán a jenom koukat na ten zázrak? A pro někoho to holt nejsou ptáci ani hadi na skále. Někdo může takhle stát s pusou dokořán nad tím, jak rostou květiny a jak jsou každá jinak krásná, někdo může s pusou dokořán sedět u počítače a nechat se unést tím, jak ty elektrony v tom procesoru tak pěkně rychle běhají, že to celé funguje.

Na celý tento svět se lze dívat jako na spoustu krásy a zároveň na velikou hádanku. Kudy se ale vydat, když ty hádanky přece jenom chceme řešit? Stát s pusou dokořán a všechno to obdivovat je důležité a bez toho to nejde. Kam ale dál? Co tím Agúr myslel, že položil vedle sebe v těch svých hádankách zvířata, loď a soužití muže a ženy? Není za tím schovaného něco společného? Nebo někdo společný?

Společná cesta muže a ženy přece není možná bez lásky. Jestli tam ta lásky chybí, pak už to není společná cesta. Jenže láska bohužel nebo možná bohu díky nejde nijak změřit ani nijak dokázat. Kde vezmete jistotu, že vás ten druhý miluje? A pokud budete upřímní, musíte uznat, že ani s tou svou vlastní láskou to není jiné. Kdo ví, co člověka v životě potká a zda ta jeho vlastní láska vydrží? Ano, zde je místo pro důvěru, bez které není žádná láska možná.

A zde si myslím, že se ty dvě hádanky potkávají. Ta veliká hádanka světa se všemi těmi létavci a plazy a čím kdo chcete a ta ještě větší hádanka, cesta muže při dívce. Za tímto světem i za vší láskou kdo chce, může tušit ještě něco nebo někoho jiného. Někdo mu říká hlubina vlastní hlubiny, někdo mu říká ten, který nás nekonečně přesahuje, Bible mu prostě říká Bůh. A je to právě on, který se jakoby schovává a občas vykukuje, když se člověk snaží luštit tu hádanku světa. A věřím, že je to také on, který k nám promlouvá, když se dva lidé skutečně milují. Vždyť sám o sobě říká, že to on je láska. Smíme se tedy i v naší lásce odvolávat na samotného Boha. A jemu důvěřovat, že to, co on začal, také podrží, když se nám samotným bude zdát, že už to dál nejde. Nejsme v tomhle světě ani ve svojí lásce sami, nemusíme se spoléhat jen na svoje vlastní síly a odhodlání a rozum, abychom v tomhle světě a v lásce vydrželi.

Tomu, kdo je ochoten přijmout svět jako hádanku a i se vší svou moudrostí přiznat, že na její vyřešení sám nestačí, tomu je otevřena i cesta důvěry. V toho, který celý tento svět nekonečně přesahuje a který sám je láska.

Smíme důvěřovat, že ptáci budou i nadále létat, že hadi se i nadále udrží na skalách a že lodě i nadále na vodě poplují a že snad i lidé dokážou jít životem vedle sebe v lásce. Vždyť je s námi ten, který sám je Láska.

Amen